Octombrie 2026 – Stockholm, SUEDIA

DECLARAȚIA DE LA STOCKHOLM

Astăzi este ultima șansă a Europei de a-și reconstrui agricultura pe baze solide

copa*cogeca
agricultorii europeni cooperativele agricole europene

Preambul

Noi, liderii comunității agricole europene, reuniți la Stockholm cu ocazia celui de-al 12-lea Congres al nostru, într-un moment decisiv pentru Europa și pentru viitorul agriculturii sale, suntem

MÂNDRU
că agricultorii europeni și cooperativele lor agricole produc alimente de înaltă calitate pentru toți consumatorii din Europa și din afara acesteia; că generează locuri de muncă indispensabile în zonele rurale și că reprezintă coloana vertebrală a comunităților rurale prospere;

CONȘTIENȚI
că Europa se confruntă cu provocări geopolitice, economice și de mediu profunde, de la războaie și tensiuni comerciale până la șocuri climatice și fenomene meteorologice extreme;

PREOCUPAȚI
de presiunea tot mai mare exercitată asupra sectorului agricol european de schimbările climatice, volatilitatea pieței, creșterea costurilor de producție, concurența neloială, instabilitatea geopolitică, complexitatea reglementărilor și schimbările demografice;

ALARMAȚI
de scăderea continuă a numărului de exploatații agricole din întreaga Europă și de erodarea rezilienței lor financiare, fermierii având din ce în ce mai multe dificultăți în a-și menține venituri și lichidități suficiente pentru a investi, a obține autorizații, a-și adapta exploatațiile și a rămâne în activitate;

CONȘTIENȚI
că prețurile alimentelor reprezintă o componentă esențială a dezbaterii privind costul vieții, cel mai recent sondaj Eurobarometru arătând că inflația, creșterea prețurilor și costul vieții sunt prioritățile principale pentru 47 % dintre europeni, cu șase puncte procentuale mai mult decât în toamna anului 2025;

ȚINÂND SEAMA
de cel mai recent sondaj Eurobarometru, în care 95 % dintre europeni consideră că agricultura și zonele rurale sunt importante pentru viitorul Europei, alături de un sprijin larg pentru PAC, 70 % dintre europeni considerând că aceasta aduce beneficii tuturor europenilor, subliniind în mod copleșitor realizările sale în ceea ce privește asigurarea unei aprovizionări stabile cu alimente în UE în orice moment (93 %), garantarea unor prețuri rezonabile la alimente pentru consumatori și gestionarea durabilă a resurselor naturale (92 %);

CONVINȘI
că agricultura și producția alimentară reprezintă atuuri strategice pentru Europa, contribuind nu numai la securitatea alimentară, ci și la competitivitatea, coeziunea teritorială și autonomia Uniunii Europene;

RECUNOSCÂND
că producția de alimente, furaje, combustibili și fibre este strâns legată de securitatea, pregătirea și apărarea Europei și că agricultorii și cooperativele agricole sunt actori esențiali în protejarea teritoriilor, a resurselor și a capacității Europei de a face față crizelor, asigurând în același timp un aprovizionament alimentar accesibil și fiabil pentru 450 de milioane de consumatori din Europa și de pe piețele mondiale;

RECUNOSC
că agricultorii și cooperativele agricole ale acestora vor face parte din soluția la provocările comune generate de schimbările climatice, pierderea biodiversității și protecția mediului;

REGRETĂ
faptul că propunerile privind viitorul cadru financiar multianual și politica agricolă comună riscă să slăbească resursele, caracterul comun și previzibilitatea politicii agricole europene, contrar spiritului tratatelor fondatoare ale UE;

REGRETĂ
metoda inadecvată adoptată de Comisia Europeană în propunerea reformei Politicii Agricole Comune (PAC) după 2027, fără o consultare corespunzătoare, fără opțiuni de politică și fără o evaluare a impactului;

REAMINTIND
mobilizarea puternică a 10 000 de agricultori și reprezentanți ai cooperativelor agricole din 27 de state membre ale UE, care au ieșit pe străzile din Bruxelles la 18 decembrie 2025 cu o voce și un mesaj comun cu privire la toate elementele menționate mai sus;

HOTĂRÂȚI
să ne asigurăm că agricultura europeană rămâne un pilon central al viitorului Europei și că PAC rămâne instrumentul-cheie pentru îndeplinirea obiectivelor sale fundamentale, păstrând în același timp integritatea pieței unice;

Prin urmare, facem apel la șefii de stat și de guvern ai Uniunii Europene să ia deciziile strategice corecte pentru viitorul nostru comun și să consolideze, nu să slăbească, fundamentul agricol al Europei.

1. Să facem din agricultură un pilon al securității și apărării europene

Europa se află într-un moment decisiv. Contextul geopolitic se schimbă rapid, iar alimentele sunt recunoscute din ce în ce mai mult la nivel mondial ca un bun fundamental. Toate marile puteri mondiale își consolidează în prezent sectoarele agricole în vederea asigurării securității alimentare colective, a autonomiei, a unei durabilități sporite și, în ultimă instanță, a securității naționale.

Europa nu-și poate permite să fie singura putere care face pași înapoi.
Agricultorii și cooperativele agricole sunt mai mult decât simpli producători de alimente, furaje, combustibil și fibre. Ei sunt custozii teritoriilor rurale și ai resurselor naturale ale Europei, precum și actori esențiali în menținerea vitalității zonelor rurale. Fiecare criză cu care s-a confruntat Europa în ultimii ani a evidențiat rolul vital pe care îl joacă agricultorii – de la asigurarea producției alimentare în timpul pandemiei de COVID-19, la contribuția la producția de energie regenerabilă în urma invaziei Rusiei în Ucraina, sau la eforturile de prevenire și combatere a incendiilor forestiere.

Agricultorii și cooperativele agricole reprezintă prima linie de apărare a Europei.

2. Asigurarea unui buget adecvat pentru o PAC pregătită pentru viitor

În fața provocărilor tot mai mari cu care se confruntă sectorul nostru agricol, pentru ca șefii de stat și de guvern ai Uniunii Europene să reflecte cu adevărat importanța strategică a acestuia, bugetul PAC trebuie menținut cel puțin la nivelul actual și ajustat corespunzător la inflație.

Obiectivul de 10 % pentru mediul rural și resursele legate de revizuirea la jumătatea perioadei nu pot și nu trebuie să devină un substitut pentru protejarea capacității financiare globale a PAC. Aceste resurse, care au fost promise prin două scrisori ale președintelui Comisiei Europene, trebuie alocate PAC, rezervate în mod specific și, prin urmare, protejate. Ele trebuie să rămână disponibile pentru politica agricolă și nu trebuie să devină obiectul unor pretenții concurente din partea altor domenii de politică sau al unei competiții naționale și sectoriale pentru finanțare.

Rezervarea acestor resurse este, prin urmare, necesară, dar nu este suficientă: ea nu poate compensa sau înlocui o PAC ambițioasă și finanțată adecvat. Europa are nevoie de o PAC protejată și adaptată viitorului, susținută de mijloace financiare suficiente, capabilă să-și îndeplinească obiectivele prevăzute în tratat.

3. Menținerea PAC cu adevărat comună

Caracterul comun al PAC nu este un detaliu administrativ; este o condiție fundamentală pentru funcționarea pieței unice, pentru condiții de concurență echitabile între agricultorii și cooperativele agricole europene și pentru integritatea unei politici agricole cu adevărat europene.

PAC trebuie să rămână cu adevărat comună. Europa nu își poate permite să piardă cea mai importantă literă din PAC: „C" de la „comună".

Modelul de guvernanță propus va crea concurență între statele membre pentru resursele agricole și, la nivel de punere în aplicare, concurență între ministere, regiuni și părțile interesate din cadrul statelor membre.

Miza de astăzi nu este altceva decât abandonarea progresivă a uneia dintre politicile istorice ale UE și un mesaj politic puternic de renacionalizare și divizare.

4. Transformarea agriculturii într-o piatră de temelie a competitivității Europei și deblocarea piețelor funcționale

Agricultura europeană reprezintă un activ economic major, lanțul valoric agroalimentar generând o valoare adăugată brută de peste 1 trilion de euro, fiind cel mai mare exportator mondial de produse agroalimentare și susținând milioane de locuri de muncă în întreaga Europă.

Prin urmare, agricultura trebuie recunoscută ca un sector strategic pentru competitivitatea, reziliența și securitatea Europei și nu trebuie tratată ca un element marginal al agendei sale strategice.

Fermierii, proprietarii de păduri, pescarii, cooperativele și organizațiile acestora au nevoie de acces la instrumentele necesare pentru a investi în inovare, digitalizare și inteligență artificială, reziliența la schimbările legate de apă, infrastructură, decarbonizare, bioeconomie și alte soluții esențiale pentru tranziția sectorului și reziliența sa pe termen lung.

Fondul european pentru competitivitate poate și ar trebui să joace un rol important în sprijinirea acestor investiții, dar astfel de instrumente trebuie să completeze, nu să înlocuiască, o PAC finanțată corespunzător.

Europa are nevoie de piețe agricole puternice și funcționale, capabile să facă față șocurilor. Prin urmare, o PAC puternică necesită o organizare comună a pieței (OCP) puternică, în cadrul căreia organizațiile de producători și cooperativele să joace un rol central în consolidarea poziției agricultorilor în lanțul alimentar și în consolidarea rezilienței. Viitoarea OCP ar trebui să păstreze aceste instrumente care și-au dovedit eficacitatea și să asigure resurse adecvate pentru programele operaționale și instrumentele de criză.

Simplificarea nu ar trebui să conducă la o abordare uniformă care să slăbească instrumentele specifice fiecărui sector, concepute cu atenție pentru a-și maximiza eficacitatea.

5. Respectarea diversității agriculturii europene și simplificarea PAC

Diversitatea agriculturii europene, cu gama sa largă de condiții pedoclimatice, structuri agricole, sisteme de producție, regiuni și realități economice, trebuie să se reflecte pe deplin în conceperea și punerea în aplicare a PAC. Sprijinul PAC trebuie să rămână disponibil pentru toți agricultorii activi.

Cerințele de tip „unice pentru toți" nu sunt adecvate pentru un sector agricol atât de divers. Prin urmare, respingem plafonarea obligatorie și degresivitatea.

În același timp, PAC trebuie simplificată în mod semnificativ: condiționalitatea și cerințele administrative ar trebui reduse. Principiul „a nu aduce prejudicii semnificative" (DNSH) nu va face decât să adauge și mai multă povară, complexitate și incertitudine juridică, în condițiile în care agricultura este deja supusă obiectivelor de mediu, climatice și de biodiversitate și contribuie în mod substanțial la îndeplinirea acestora.

Cerințele rigide ar trebui înlocuite cu măsuri practice, proporționale și, acolo unde este cazul, voluntare, care să beneficieze de stimulente adecvate.

6. Oferiți fermierilor și cooperativelor agricole certitudinea necesară pentru a investi, a produce și a se reînnoi

Agricultura este o activitate pe termen lung. Investițiile realizate astăzi în exploatațiile agricole și în infrastructurile cooperativelor – cum ar fi, de exemplu, prelucrarea, depozitarea sau distribuția – vor determina capacitatea Europei de a produce alimente și de a rămâne competitivă în următoarele decenii. Prin urmare, Europa are nevoie de continuitate și previzibilitate în politica sa agricolă și în finanțare, inclusiv prin intermediul unor dispoziții tranzitorii.

Agricultorii și cooperativele agricole se pot adapta la schimbare. Ceea ce nu pot accepta este incertitudinea legislativă.

Fermierii și cooperativele agricole nu pot realiza investiții multianuale dacă sprijinul de care depind poate fi modificat prin decizii bugetare anuale sau prin priorități naționale concurente.

Investițiile sprijinite la nivel de exploatație și de cooperativă trebuie recunoscute în mod clar ca beneficiari eligibili ai schemelor de sprijin din cadrul PAC, având în vedere rolul lor esențial în agregarea fermierilor, mobilizarea investițiilor, consolidarea rezilienței și a competitivității lanțurilor valorice agricole și, prin urmare, ar trebui să rămână protejate de mecanismele de flexibilitate ale noului CFM.

Agricultura europeană este pe cale să se confrunte cu cea mai mare tranziție demografică din istoria modernă. Dacă dorim ca tinerii să se îndrepte către agricultură și să aducă abordări noi, trebuie, mai mult ca oricând, să le oferim o direcție clară și o viziune politică clară pentru viitor.

O alegere europeană care va modela viitorul Europei

Deciziile luate în prezent cu privire la viitorul CFM și la PAC vor determina capacitatea Europei de a-și hrăni cetățenii, de a-și susține teritoriile rurale și de a rămâne sigură, competitivă și rezilientă într-o lume din ce în ce mai incertă. Prin urmare, aceasta nu este doar o dezbatere despre arhitectura următorului buget al UE.

Este o alegere privind tipul de Europă pe care dorim să o construim:

O EUROPĂ CARE URMĂREȘTE AUTONOMIA STRATEGICĂ
trebuie să-și păstreze capacitatea de a se hrăni pe sine și pe cei 450 de milioane de consumatori ai săi la prețuri accesibile.

O EUROPĂ CARE URMĂREȘTE SECURITATEA ȘI APĂRAREA
trebuie să mențină capacitatea agricolă care stă la baza securității alimentare colective și a rezilienței teritoriilor sale.

O EUROPĂ CARE URMĂREȘTE REZILIENȚA
trebuie să mențină comunități rurale dinamice și lanțuri valorice agricole solide.

O EUROPĂ CARE URMĂREȘTE COMPETITIVITATEA
trebuie să investească într-unul dintre cele mai importante sectoare strategice ale sale.

Agricultorii și cooperativele agricole europene sunt profund înrădăcinate în proiectul european. Credem în valoarea acțiunii comune, în puterea pieței unice și în capacitatea politicilor europene comune de a aduce beneficii cetățenilor.

Acesta este apelul adresat de milioane de agricultori și mii de cooperative agricole din zonele rurale ale Europei șefilor de stat și de guvern ai Uniunii Europene.

Alegerile dumneavoastră contează — pentru viitorul nostru și pentru viitorul Europei.

~~PAC NE CONSOLIDEAZĂ APĂRAREA,~~ SĂ O APĂRĂM ÎMPREUNĂ!

Copa și Cogeca, înființate în 1958, respectiv 1959, reprezintă vocea comună a fermierilor și a cooperativelor agricole din UE.

Membrii Copa reprezintă principalele sindicate agricole la nivel național, vorbind în numele a milioane de fermieri din întreaga Europă. Membrii Cogeca reprezintă interesele miilor de cooperative agricole din Europa.

Organizațiile noastre democratice, conduse de reprezentanți aleși, întruchipează diversitatea vibrantă a agriculturii europene în toate cele 27 de state membre ale UE.

Suntem vocea colectivă a fermierilor și a cooperativelor agricole de toate dimensiunile și specializările, dedicate producției zilnice de culturi, creșterii animalelor sau agriculturii mixte, incluzând atât practicile convenționale, cât și cele ecologice. Împreună, ne asigurăm că agricultura UE este durabilă, inovatoare și competitivă, garantând securitatea alimentară pentru jumătate de miliard de oameni din întreaga Europă și contribuind la reducerea insecurității alimentare la nivel global.

